

Spetterflat, Rotterdam © Cooperatie Tussentuin

SOCIALE WOONWIJKEN ALS GROENBLAUWE PARELS

STAPPENPLAN

INTRO

De gemiddelde sociale woonwijk in Vlaanderen wordt vaak gekenmerkt door een kaal openbaar domein vol verharding. De wijken lichten donkerrood op in hittestresskaarten en zijn extra gevoelig voor de gevolgen van de klimaatverandering. Hier liggen grote kansen om te ontharden, te vergroenen en om de leefomgeving gezonder en meer klimaatrobuust te maken, zeker nu er zich in veel sociale woonwijken een grote renovatiegolf opdringt. Tegelijk is het niet altijd vanzelfsprekend om bewoners of omwonenden van die kansen te overtuigen, en zijn deze buitenruimtes vaak het resultaat van een rationaliseringsoefening waarbij extra groenbeheer werd vermeden.

In deze context vond Na(b/t) uurschap plaats, een project binnen de subsidieoproep Groenblauwe Parels van Departement Omgeving waarbij de buitenruimte in twee sociale woonwijken in Edegem (binnengebied aan de Ernest Staesstraat) en Laakdal (Brouwerijstraat) werden onthard en vergroend. VIBE en Breekijzer sloegen daartoe de handen

in elkaar met Comisol, Stramien, woonmaatschappijen Thuisrand en Leefgoed en de gemeente Laakdal. De ervaringen uit deze pilootprojecten voedden de overkoepelende doelstelling om ook een transitie binnen de sector van sociale woonmaatschappijen te stimuleren.

Hier presenteren we een stappenplan, gebaseerd op de lessen die we leerden uit de pilootprojecten in Edegem en Laakdal. Hoe pak je de ontharding en vergroening van een sociale woonwijk het best aan? Wie betrek je wanneer, en waar moet je rekening mee houden in elke fase? Ontdek het hier.

* In een gedeelde map kan je een aantal voorbeelddocumenten terugvinden. Hier wordt ook naar verwezen in het stappenplan.

Stramien^{CV}

COMiSOL
COnnect the COMmons way*

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

Edegem (voor)

Edegem (na)

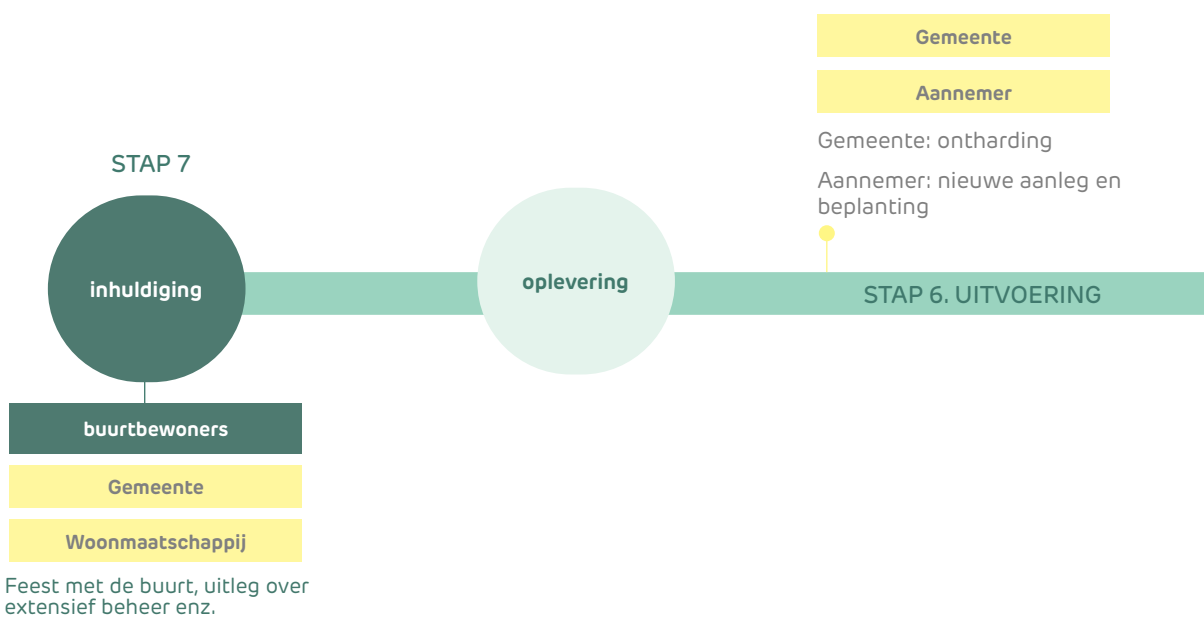
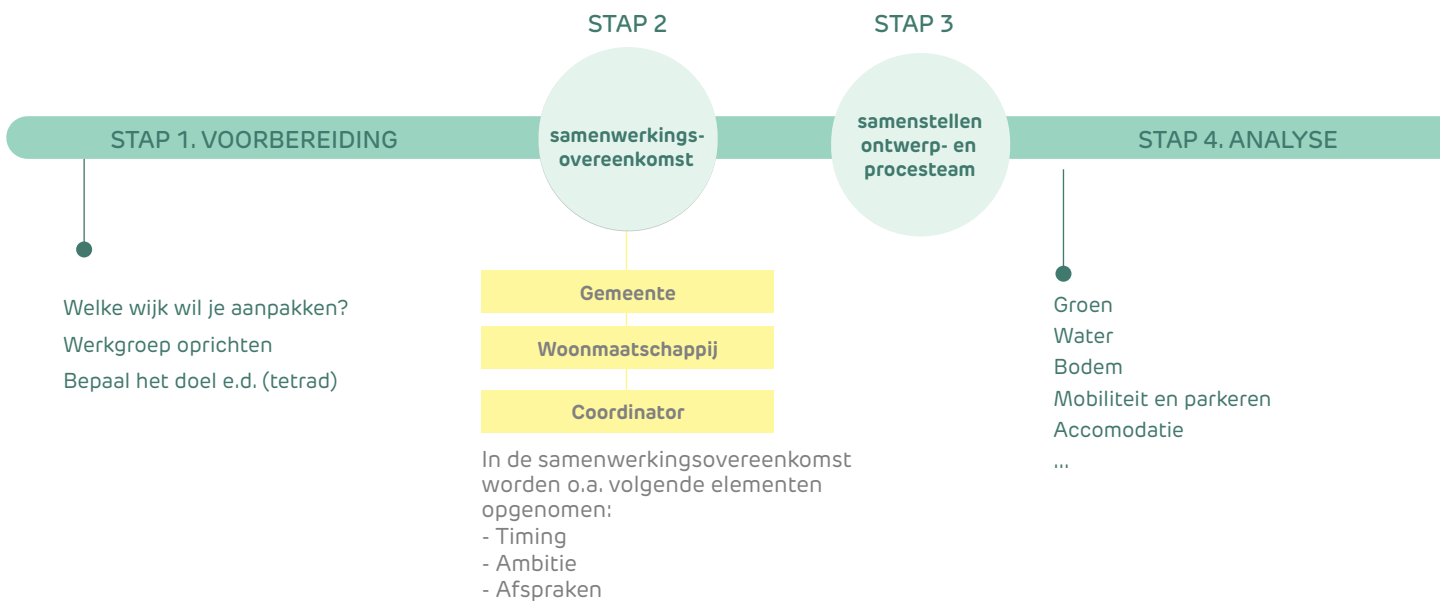

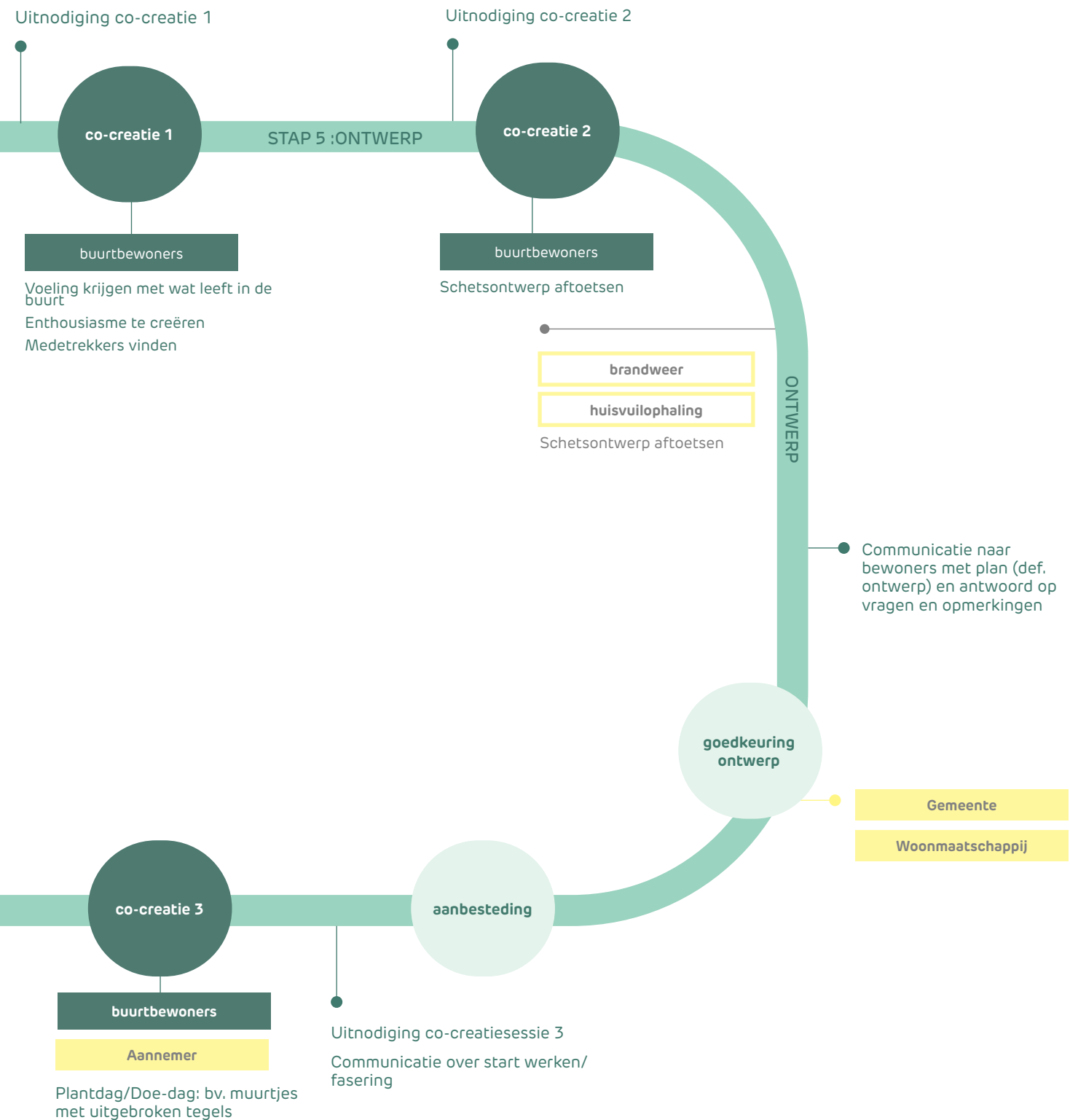
Laakdal (voor)

Laakdal (na)

1. Voorbereiding

1.1. Welke wijk wil je aanpakken?

Er liggen grote kansen in de vele verouderde sociale woonwijken van de jaren '70, '80, '90 welke gekenmerkt worden door brede straten en grote oppervlaktes verharding. Deze wijken bieden nu volop kansen om te ontharden en te vergroenen, voor een klimaatbestendigere en aangenaamere leefomgeving.

Welke sociale woonwijk het meeste potentie biedt om te ontharden en vergroenen, kan je onderzoeken aan de hand van volgende 5 vragen:

1. In welke sociale woonwijk zijn de gevolgen van de klimaatverandering het grootst?

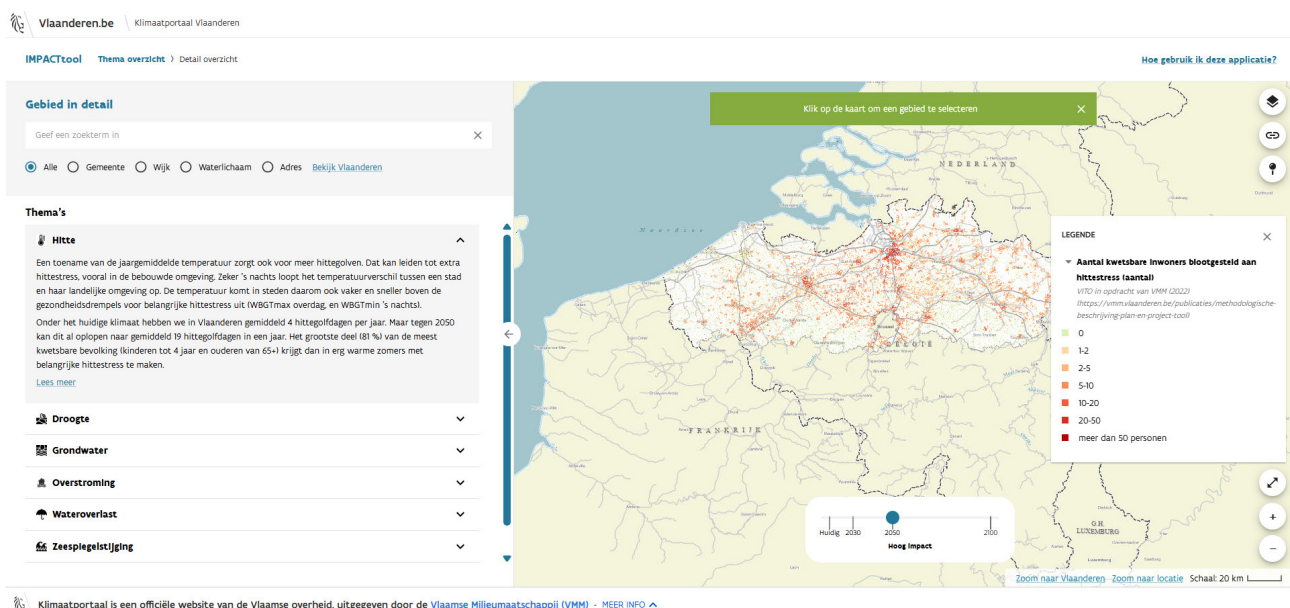
- > Aan de hand van de Impacttool van het Klimaatportaal kan je onderzoeken welke wijk in de toekomst (2050) met meeste impact zal hebben van de klimaatverandering (hitte, droogte, wateroverlast): <https://vmm.vlaanderen.be/feiten-cijfers/klimaat/klimaatportaal>

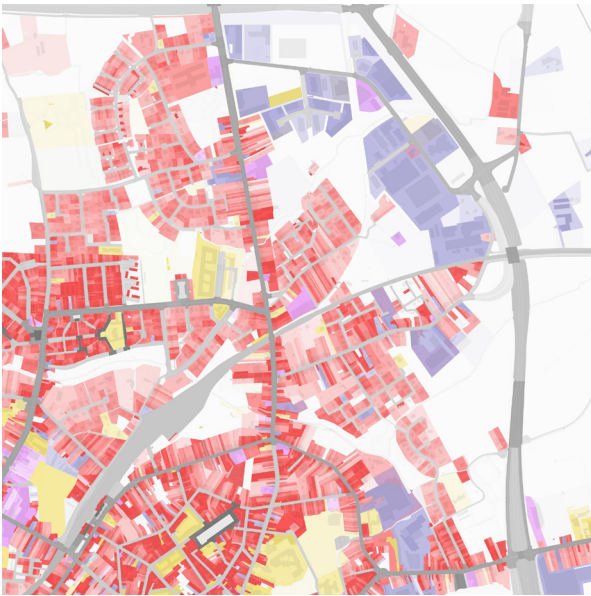
2. In welke sociale woonwijken is er veel verharding aanwezig?

- > Een aantal gemeenten, provincies en intercommunales hebben de overtollige verharding al in kaart gebracht met deze tool: <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/aan-de-slag/de-onthardingsscanner-een-strategische-tool-voor-meer-groen-en-water-in-de-bebouwde-ruimte>
- > Via provincies.incijfers.be kan je inzicht krijgen in welke wijken er de meeste verharding ligt ('Ruimtegebruik' > 'verhardingsgraad en verharding/inwoner', best op niveau van statistische sector)
- > Binnen de gemeentediensten is er heel vaak ook veel zicht op de meest verharde/troosteloze wijken van de gemeente, en waar er het meeste risico is op overstromingen, overstorten of hittestress of een tekort aan toegankelijk buurtgroen.

3. Welke sociale woonwijken worden binnenkort gerenoveerd?

- > Maak gebruik van dit momentum om ook het openbaar domein/ de buitenruimte te ontharden

Onthardingsscanner - Breekijzer & Trage Wegen

en vergroenen. Er kunnen budgetten van Wonen in Vlaanderen aangewend worden voor ontharding en vergroening. Bij de omgevingsaanleg is kiezen voor ontharding goedkoper dan verharding opnieuw aanleggen. Op zo'n moment is de zoektocht naar financiering dus een uitdaging minder.

4. Voor woonmaatschappijen: In welke gemeente binnen jullie werkingsgebied is er een sterke samenwerking met het lokale bestuur en is er een duidelijke visie of concreet plan om te ontharden en te vergroenen?

5. In welke sociale woonwijken is er reeds een actieve wijkwerking aanwezig?

- › Waar zo'n wijkwerking al bestaat, is het vaak eenvoudiger om participatiemomenten te organiseren en samen met bewoners aan de slag te gaan, bijvoorbeeld om te ontharden, te planten en andere groene initiatieven op te zetten.

1.2. Werkgroep oprichten

Samenwerking tussen de woonmaatschappij en de gemeente is essentieel voor het succes van dit soort projecten. Uit ervaring, zoals in Laakdal, blijkt dat actieve betrokkenheid van de gemeente onmisbaar is: van het selecteren van de juiste aannemers en het financieel mogelijk maken van ontharding, tot het versterken van participatie. Richt daarom zeker een werkgroep op met vertegenwoordigers van zowel de woonmaatschappij als de gemeente. Later kunnen ook de ontwerper en participatiebegeleider hierbij betrokken worden.

- › In het project van Laakdal was Charlotte Buysse (deskundige klimaat en energie) de actieve trekker binnen de gemeente Laakdal. De collega's van andere diensten werden wanneer nodig ingeschakeld: groendienst, dienst openbare wegenis, mobiliteitsdienst, communicatiedienst...
- › In het project van Laakdal was Danielle Helsen (projectleider) de trekker van woonmaatschappij Leefgoed. De collega's van andere diensten werden wanneer nodig ingeschakeld: iemand van de dienst woonbegeleiding bij de co-creatiesessies, een projectleider bij de uitvoering...

1.3. Bepaal beweegreden, doel, richting en instrument

Samen met de werkgroep ga je op zoek naar waarom je het project doet, wat je precies wil bereiken, hoe je dat gaat aanpakken en welke middelen je daarvoor gebruikt.

Hiervoor kan je de tetrad als hulpmiddel gebruiken. Dat is geen standaard stappenplan, maar een manier van denken die helpt om de kern van je project te begrijpen en alles op elkaar af te stemmen.

Tetrad

We geven je hier een aantal vragen die je kunnen helpen om je de vier elementen van de tetrad scherp te stellen. (Regenesis Group)

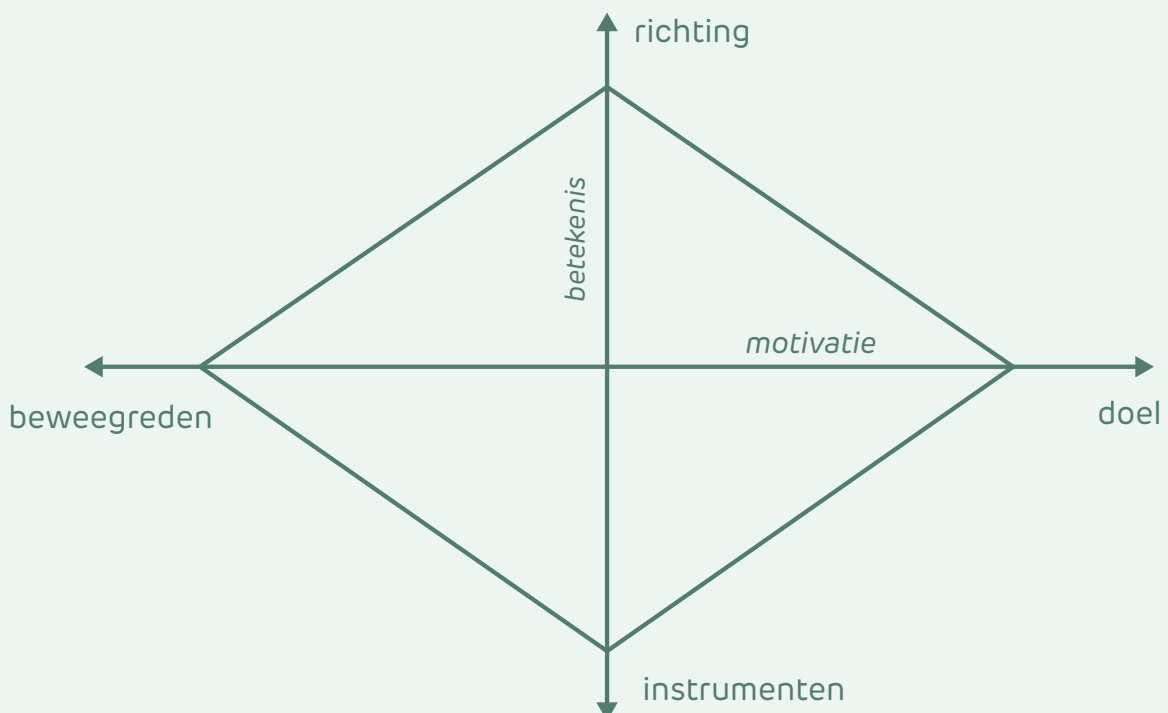
* In de gedeelde map kan je het voorbeeld van Laakdal terugvinden.

Beweegreden

- > Wat zijn de kansen, uitdagingen en noden van de plek? Bekijk de plek ruimer dan het project op zich.
- > Wat maakt deze plek uniek? Welke natuurlijke en culturele systemen komen hier samen en komen hier tot een unieke manier tot uitdrukking?

Doel

- > Wat is het doel van het project?
- > Welk levend systeem (bv. wijkgemeenschap, valleigebied, landbouwregio...) wil het project verbeteren en wat is daarvoor nodig?
- > Welke capaciteiten moeten er opgebouwd worden om het systeem blijvend te kunnen regenereren? Bij wie?

Tetrad - Regenesis Group

Richting

- › Wat is de poolster die richting geeft aan het project? Wat zijn de richtinggevende principes?
- › Welke unieke bijdrage kan het project leveren aan grotere systeem waarvan het deel uitmaakt?

Instrument

- › Welke kennis, vaardigheden en praktische hulpbronnen zijn er nodig om het doel waar te kunnen maken?
- › Welke samenwerkingsverbanden moeten er opgezet worden? Welke mensen of organisaties zouden zich achter hetzelfde doel kunnen of willen scharen?
- › Hoe kun je de connecties en middelen cultiveren die nodig zijn om het doel van je project waar te maken?

2. Samenwerking

Als het doel scherp is gesteld, is het tijd om een samenwerkingsovereenkomst op te stellen. Hierbij worden duidelijke afspraken vastgelegd mbt taakverdeling, timing, planning, kosten en financiën, overleg enz.

Spreek duidelijk af wie verantwoordelijk is voor de coördinatie, verslagen, communicatie, co-creatie, ontwerp, opmeting, bodemonderzoek, aanbesteding, uitbraak- en afvoerwerken, aanleg, aanplanting, nazorg...

* In de gedeelde map kan je een sjabloon terugvinden.

3. Aanstellen van een ontwerp- en procesteam

Stel een ontwerper en participatie-begeleider aan (tenzij gemeente of woonmaatschappij dit zelf op zich zullen nemen). Ontharding en een biodivers groenontwerp vereisen kennis en maatwerk, en vereisen dus een geschikte ontwerper.

Bij het selecteren van een ontwerper is het daarom belangrijk om te letten op:

- › Kennis van planten, biodiversiteit en extensief groenbeheer.
- › Openheid voor co-creatie en het betrekken van bewoners bij het ontwerp.

Bij het selecteren van een participatie-begeleider is het belangrijk om te letten op:

- › Voeling met sociale doelgroep (cfr. woordgebruik enz.)
- › Ondersteunen van de vertaling van de wensen in wijk naar het ontwerp
- › Kunst van het afbakenen: de verwachtingen van de wijk in verband met de verandering juist zetten

Leerles

- ◇ De praktijk leert dat het meer loont om participatie te organiseren rond welgekozen momenten in het projectverloop, in plaats van een voortbouwend participatietraject op te zetten. Zo is de analysefase het moment om kennis over de plek te verzamelen en daarop het schetsontwerp terug te koppelen voor bijsturing. Bij het beëindigen van de werken was de organisatie van een plant- en doe-dag succesvol. Dit helpt om mensen te activeren in functie van een meer collectief groenbeheer, en het is het soort initiatief waarmee je een bredere groep mensen bereikt.

4. Analyse

Co-creatiemoment 1

Tijdens het eerste co-creatiemoment is het vooral de bedoeling om voeling te krijgen met wat er leeft in de buurt. Ook kan je van deze gelegenheid gebruik maken om enthousiasme te creëren en medetrekking te vinden voor de ontharding en vergroening. Denk eraan om namen, e-mailadressen en telefoonnummers te noteren.

Twee vragen staan centraal tijdens dit moment:

- › 'Hoe beleven de bewoners de plaats vandaag?'
- › 'Waar dromen de bewoners van voor de toekomst?'

In Edegem konden mensen hun opmerkingen en ideeën aanduiden en noteren op panelen met plannen en referentiebeelden. Dat werkte heel goed.

- * Je kan in de gedeelde map voorbeelden terugvinden van de panelen uit Edegem en Laakdal die gebruikt werden tijdens de co-creatiesessies met buurtbewoners.
- * Je kan in de gedeelde map een flyer voor het co-creatiemoment in Edegem terugvinden.

Analyse van de plek

De ontwerper maakt een grondige SWOT-analyse mbt verschillende thema's:

- › Groen: soort groen (inheems, biodiversiteit, bijvriendelijkheid), groenonderhoud, uitzicht, gebruik, waar ligt de grootste potentie om groen te versterken...

Eerste co-creatiemoment in Edegem - Comisol

- › Water: infiltratiecapaciteit, oppervlakte verharding, afwatering, kolken, waar ligt de grootste potentie om te ontharden... Streef 'slimme ontharding' na, waarbij het water van omliggende verharding kan afvloeien naar de ontharde vakken en hier kan infiltreren. Er kan bijvoorbeeld rond bestaande straatkolken onthard worden, waarbij die kolken bij piekregens nog steeds een overstortfunctie behouden. Zie hier voor meer info over dit principe, en de praktische en plant-technische uitvoering ervan: <https://breekijzer.be/projecten/ruimteronddekolk>

Ruimte rond de kolk - Kroonhove, Oostkamp

- › Bodem: hoe ziet de bodem eruit qua infiltratiecapaciteit en funderingsdikte. Hoe voedselrijk is de aanwezige bodem? Vermijd bij bodemverzet sowieso het aanvoeren van te voedselrijke bodem (omwille van een hogere onderhoudsneed).

◇ Leerles: laat zo snel mogelijk een proefboring doen van de ondergrond. In de twee proefprojecten was de fundering dikker dan we dachten.

- › Mobiliteit en parkeren: gebruik van parkeerplaatsen, laad- en loszones, wegen voor brandweer, huisvuilophaling...

◇ Leerles: vraag zo snel mogelijk de randvoorwaarden van brandweer en huisvuilophaling op. Dit is heel bepalend voor wat er mogelijk is.

- › Accommodatie: gebruik van speelvoorzieningen, banken, sport- en speelvoorzieningen...

* Je kan in de gedeelde map een presentatie terugvinden met de analyse van de wijk en het schetsontwerp van Brouwerijstraat Laakdal.

Debriefing co-creatiemoment 1

Met de werkgroep evalueer je het eerste co-creatiemoment en stel je, op basis van de analyse van de ontwerper, de input van bewoners en de randvoorwaarden van gemeente en woonmaatschappij, de krijtlijnen van het project vast. Gebruik hiervoor opnieuw de tetrad en pas de eerste versie aan waar nodig.

Contextanalyse van de site in Edegem - Stramien

5. Ontwerp

Schetsontwerp

Op basis van de krijtlijnen die met de werkgroep zijn vastgelegd, maakt het ontwerpbureau een schetsontwerp.

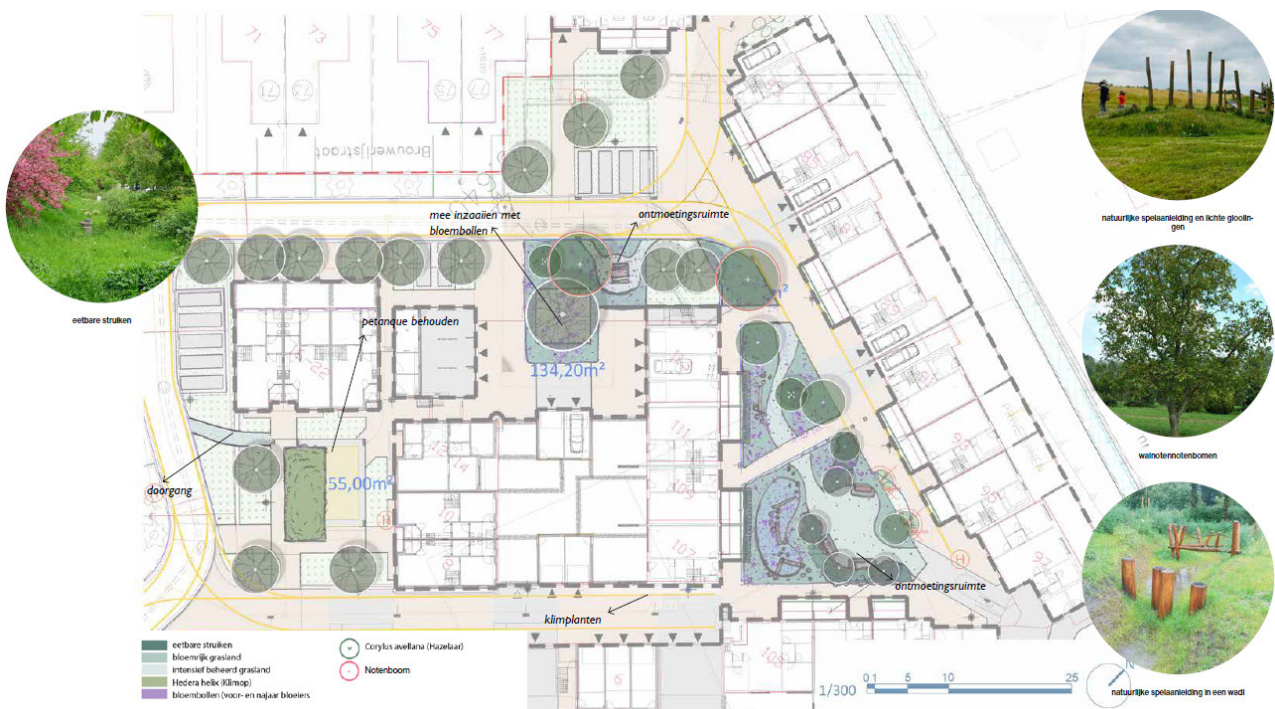
Hier noteren we drie belangrijke aandachtspunten die wij met de proefprojecten in Edegem en Laakdal hebben kunnen vaststellen.

Biodivers groen en extensief beheer: tweemaal winst

De onthardingsprojecten werden gekoppeld aan een biodivers groenontwerp, met aandacht voor extensief beheer en dus weinig onderhouds nood. In Edegem werd het volledig verharde binnengebied omgevormd tot een avontuurlijke tuin met een infiltratiekom voor betere waterhuishouding, speelelementen, bomen, eetbare planten, zitelementen en waterdoorlatende padjes naar de omliggende tuinen. Het groenontwerp had aandacht voor gelaagdheid, aantrekkelijkheid doorheen de

seizoenen, een lange bloeihoog en de integratie in de ruimere groenstructuur. In Laakdal werd op verschillende plekken in de wijk onthard en lag de focus op het creëren van een koele, biodiverse woonwijk met gevarieerde beplanting en ontmoetingsplekken voor alle leeftijden. Het project werd van bij de start ook gezien als een voorbeeld voor de gemeentelijke onderhoudsdienst, de groendienst en de bewoners qua inheemse beplanting en extensief onderhoud.

Vermijden van groenbeheer – en de bijbehorende kosten en organisatie – is een van de verklaringen waarom sociale woonwijken zo vaak overmatig verhard zijn. Het groenbeheer komt meestal ten laste van de gemeente, terwijl de woonmaatschappij de investering in de omgevingsaanleg financiert – met steun van Vlaanderen. Gemeenten stuurden hierbij op minimaal onderhoud, wat resulteerde in verharding (ook omdat ze de hogere investeringskost niet moesten dragen). Die spreidstand in belangen tussen investeerder en beheerder blijft een uitdaging, dus is een

Schetsontwerp Laakdal - Stramien

beheerluw groenontwerp cruciaal. Zo'n groenontwerp versterkt ook de biodiversiteit, de klimaatkracht en de positieve effecten voor de gezondheid van omwonenden, die soms overtuigd moeten worden van het nut van wilder ogend groen.

Aandacht voor hergebruik

In Edegem werd zoveel mogelijk materiaal ter plaatse hergebruikt: betontegels werden zitmuurtjes, uitgegraven grond van de wadi ging naar speelheuvels en glooiingen. In beide projecten bleek de funderingslaag dikker dan verwacht, wat de kosten deed oplopen. In Edegem besloot de woonmaatschappij de fundering onder de paden te behouden en te perforeren, om ze waterdoorlatend te maken. Een andere mogelijke piste was om de fundering te laten liggen en te mengen met voedselarme teelaarde voor de groenzones. Elders gebeurt dat al met

succes, maar hier was het niet mogelijk door de zandcementfundering en een risico op vervuiling.

Het hergebruik van de aanwezige verhardingen, zowel boven- als ondergronds, leverde zowel ecologische als financiële voordelen op. Dit toont het belang van tijdige staalnames en een grondig vooronderzoek, ook van de dikte en samenstelling van de verschillende bodemlagen onder de verharde toplaag. Een slim landschapontwerp vraagt misschien een extra (tijds)investering, maar kan het project – op levenscyclusniveau – ook significant goedkoper maken dan een ouderwets ontwerp.

Te veel plek voor de auto?

Parkeren en toegankelijkheid voor verhuizen, laden en lossen en hulpdiensten vormden de meest besproken thema's tijdens de participatie. De ruimte die nodig is

Schetsontwerp Edegem -Stramien

voor bovengronds parkeren, bepaalt sterk de hoeveelheid verharding. Toch woont in dit type wijken ook een bovengemiddeld grote groep niet-auto-mobilisten. Voor wie richten we het openbaar domein dan eigenlijk in?

Slimme oplossingen zoals geclusterd parkeren, deelwagens en aangepaste parkeernormen, bieden grote kansen maar zijn geen kerntaken van woonmaatschappijen. Gemeenten moeten dit ondersteunen.

Daarnaast is toekomstgericht ontwerp cruciaal: denk bijvoorbeeld aan een parkeergarage die later kan worden omgevormd tot een andere gebruiksruimte, of omkeerbaar aangelegde bovengrondse parkeerplaatsen.

Schetsontwerp aftoetsen

Belangrijk is om het schetsontwerp zo snel mogelijk af te toetsen met de dienst openbaar domein, de groendienst, de brandweer en de huisvuilophaling.

Leerlessen

- ◇ In de twee projecten was er geen omgevingsvergunning nodig omdat het ging over kleinere projecten. Check zo snel mogelijk (o.a. in de Codex) of er al dan niet een vergunning nodig is, zodat je snel kan schakelen.

Co-creatiemoment 2

Tijdens het tweede co-creatiemoment wordt het schetsontwerp afgetoetst bij de bewoners.

- * Je kan in de gedeelde map een flyer voor het co-creatiemoment in Edegem terugvinden.

Co-creatiemoment 2 in Laakdal - Comisol

Leerlessen

- ◇ Organiseer dit bij voorkeur ter plaatse in de wijk zelf. Een formele vergaderzaal buiten de wijk kan voor bewoners van sociale woningbouw een drempel vormen om deel te nemen. Dit bleek ook in Edegem: tijdens het eerste moment op de binnenkoer waren de huurder van sociale woningen aanwezig, terwijl het tweede moment in een vergaderzaal vooral eigenaar-bewoners trok.
- ◇ Om sociale huurders effectief te bereiken is een doordachte aanpak nodig: gebruik laagdrempelige, begrijpelijke taal en betrek ook de sociaal werkers van de woonmaatschappij.
- ◇ Ook wanneer je het doel en de vrijheidsgraden van de participatiemomenten duidelijk communiceert, zullen tijdens deze momenten onvermijdelijk ook andere thema's aan de oppervlakte komen, zoals te snel rijden, vuilnisophaling of de nood aan speelruimte. Wees je daarvan bewust en speel er zo mogelijk op in. Verkeersveiligheid biedt bijvoorbeeld een interessante koppelkans, aangezien ontharding de snelheid in wijken helpt verminderen.

Communicatie

Als de uitvoering nog niet meteen kan beginnen, is het essentieel om de bewoners te blijven informeren en betrokken te houden.

Leerlessen

- ◇ De betrokkenheid van de gemeentelijke communicatiedienst wekt vertrouwen en was in Laakdal goed geregeld.
- ◇ In Edegem, waar de gemeente niet betrokken kon worden, had er meer en regelmatigiger gecommuniceerd moeten worden naar de bewoners, vooral tijdens de fases waar de bewoners lange tijd niets zagen gebeuren. Hier ligt een belangrijke taak voor de woonmaatschappij.

6. Uitvoering

Co-creatiemoment 3

Bewoners vroeg betrekken is belangrijk, maar ook het organiseren van een plant- of doe-dag bij de uitvoering van het project, kan helpen om mensen te activeren in functie van een meer collectief beheer. Echt samen met aannemers werken is uitdagend, en is in de twee pilotprojecten niet gelukt, maar het kan wel.

Vanaf de machines weg zijn, bieden zich kansen aan om bewoners te betrekken en zich mede-eigenaar van de nieuwe groene plek te laten voelen. De aanplant van groen of het stapelen van stenen zijn bijvoorbeeld ideale activiteiten.

Leerlessen

- ◇ In Edegem werd zoveel mogelijk materiaal ter plaatse hergebruikt: betontegels werden omgevormd tot zitmuurtjes en uitgegraven grond van de wadi vond een nieuwe bestemming in speelheuvels en glooiingen. Het initieel plan om de tegels samen met bewoners uit te breken en er zitbankjes van te maken, kon helaas niet doorgaan. De timing en het proces van aanbesteding en uitvoering bleken moeilijk voorspelbaar, waardoor veel puzzelstukjes op het juiste moment moesten samenvallen. Dit benadrukt het belang van flexibiliteit in de projectcoördinatie.

Doe-moment Laakdal

Ontwerp

Het ontwerp wordt verfijnd en verder uitgewerkt rekening houdend met de opmerkingen vanuit de gemeente, de woonmaatschappij, de brandweer, de huisvuilophaling en de bewoners.

* In de gedeelde map kan je de plannen van beide pilotprojecten terugvinden

Goedkeuring ontwerp

Zorg ervoor dat het ontwerp tijdig wordt voorgelegd aan zowel het bestuur van de woonmaatschappij als het schepencollege. Plan dit goed in de timing, zodat er geen onnodige vertraging ontstaat.

Communicatie

Informeer bewoners duidelijk over de start van de werken, de planning en de verschillende fasen.

Aanbesteding

Bij de selectie van een aannemer is het belangrijk om niet alleen naar prijs, maar ook naar kwaliteit te kijken. Een evenwichtige verdeling, zoals 80% prijs en 20% kwaliteit, kan hierbij helpen. Beoordeel de kwaliteit op basis van:

- > Kwaliteit van referentieprojecten ontharding en vergroening
- > Plan van aanpak en timing
- > Visie op participatie van bewoners en aanduiding op beplantingsplan wie de planten aanplant in het geval van participatie.

Leerlessen

- ◇ Het vinden van een aannemer voor kleinere onthardingswerken is niet eenvoudig, omdat ontharden voor veel aannemers nieuw is en de kleine schaal (door het eenmalige karakter) van de pilootprojecten een extra uitdaging vormde.
- ◇ In Laakdal was de betrokkenheid van de gemeente daarom doorslaggevend: hun netwerk leidde naar geschikte aannemers en hun technische dienst kon een deel van de onthardingswerken uitvoeren, wat het project betaalbaarder maakte. Meer en meer gemeenten hebben intussen uitgevoerde onthardingsprojecten. Hoor rond bij intercommunales en omliggende gemeenten voor geschikte aannemers.

Uitvoering

De uitvoeringswerken zijn over het algemeen onder te verdelen in drie fasen: ontharding, aanleg en beplanting. Deze kunnen desgewenst door verschillende partijen worden uitgevoerd; zo voerde in Laakdal de gemeente zelf de ontharding uit, terwijl een aannemer instond voor de aanleg en de beplanting.

Infobrochure

Om de bewoners te informeren over de nieuwe afspraken mbt parkeren, laden en lossen en het extensief groenbeheer kan je een infobrochure opstellen. Voor sommigen is de nieuwe inrichting immers een grote verandering. Goede uitleg en heldere communicatie zijn daarom essentieel.

* In de gedeelde map kan je de infobrochure van Laakdal tergvinden

Groenblauwe Parels Brouwerijstraat

7. Inhoudiging

Co-creatiemoment 4

Sluit het project af met een feestelijke opening, waarbij bewoners, woonmaatschappij en gemeente samen bloembollen planten. Zo kunnen de bewoners in het volgende voorjaar genieten van een bloeiende, kleurrijke buurt. Een dergelijk initiatief moedigt collectief groenbeheer aan en betreft een grote groep bewoners.

De inhoudiging is een ideaal moment om ook de groenbeherende diensten (groendienst of extern bedrijf) uit te nodigen, zodat zij de keuzes die gemaakt werden bij het groenontwerp goed vatten en hier naar kunnen handelen. Een goede uitvoering van het groenbeheer zal bepalend zijn voor de kwaliteit van de groener wordende omgeving. Dit lijkt evident, maar in de praktijk zorgen misverstanden of gebrek aan inzicht over de plant- en ontwerpkeuzes er al te vaak voor dat het beoogde resultaat niet gehaald wordt.

Doe-moment met burgemeester en schepen van Laakdal

PARTNERS

VIBE vzw

VIBE is een netwerkorganisatie die bouwprofessionals ondersteunt om projecten en organisaties duurzaam te ontwerpen en te realiseren in harmonie met mens en natuur.

Contact: Eva Heuts
eva.heuts@vibe.be

Breekijzer vzw

Breekijzer is een organisatie die via campagne, kennisdeling en samenwerking met lokale overheden actief een onthardingscultuur opbouwt om ruimte te maken voor meer leven, water en natuur.

Contact: Anton Christiaens
anton@breekijzer.be

Comisol

Comisol is een adviesbureau dat via sterke stakeholderverbinding, co-creatie en échte participatie burgerprojecten, organisaties en bedrijven ondersteunt in klimaat- en zorggedreven projecten rond vergroening, verblauwing en duurzaamheid.

Contact: Iris Vande Walle
iris.vande.walle@comisol.com

Stramien cv

Stramien cv is een interdisciplinair ontwerpbureau, actief op het terrein van architectuur, ruimte en participatie. De integratie van deze disciplines is hun sterkste drijfveer.

Contact: Evert De Baere
evert.debaere@stramien.be

Thuisrand

Thuisrand is een sociale huisvestingsmaatschappij in de Antwerpse rand die kwaliteitsvolle en betaalbare woningen verhuurt, verkoopt en beheert voor mensen die moeilijk toegang vinden tot de private woonmarkt.

Contact: Raf Van Tichelen
raf.van.tichelen@deidealewoning.be

Leefgoed

LeefGoed is een woonmaatschappij in de Kempen die mensen begeleidt naar een betaalbare en kwaliteitsvolle sociale huur- of koopwoning en zo hun kansen op een thuis vergroot.

Contact: Joris Van Der Flaas
joris.vanderflaas@leefgoed.be

Gemeente Laakdal

De gemeente Laakdal is een landelijke Kempense gemeente in de provincie Antwerpen die bestaat uit de deelgemeenten Vorst, Veerle, Eindhout en Varendonk en inzet op leefkwaliteit, dienstverlening en duurzame ontwikkeling voor haar inwoners.

Contact: Charlotte Buyse
charlotte.buyse@laakdal.be

